

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2020 m. lapkričio 6 d.
(OR. en)

12525/20

Tarpinstitucinė byla:
2018/0252(NLE)

ATO 60
CADREFIN 351

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui

Komisijos dok. Nr.: 10137/18

Dalykas: Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansinė programa ir panaikinamas Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013

Baigus darbą Branduolinių klausimų darbo grupėje, delegacijoms priede pateikiama pirmiau nurodyto pasiūlymo švari redakcija.

2018/0252 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansinė programa ir panaikinamas Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 203 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę¹,

kadangi:

- (1) vadovaujantis Romos deklaracija², Sąjungos biudžetas turėtų užtikrinti, kad Europa būtų saugi ir patikima. Tai padaryti iki šiol padeda ir gali toliau padėti branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo programos. Uždarius branduolinės energetikos objektą pagrindinis teigiamas poveikis, kurį reikia pasiekti, yra palaipsniui mažinti radiacinę riziką darbuotojams, visuomenei ir aplinkai atitinkamose valstybėse narėse ir visoje Sąjungoje;

¹

² 27 valstybių narių ir Europos Vadovų Tarybos, Europos Parlamento ir Europos Komisijos vadovų deklaracija, 2017 m. kovo 25 d.
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lt/STATEMENT_17_767

- (2) įgyvendinant specialiąją finansinę programą gali būti sukurta papildoma Sąjungos pridėtinė vertė, nes būtų sukuriamas pavyzdys Sąjungoje, kaip saugiai spręsti techninius branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo klausimus ir kaip skleisti žinias. Tokia finansinė parama turėtų būti teikiama remiantis *ex ante* vertinimu, kurį atlikus būtų nustatyti konkretūs poreikiai ir įrodyta Sąjungos pridėtinė vertė, siekiant remti branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimą ir saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą;
- (3) šiame reglamente numatyta veikla turėtų atitikti taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę. Tokia finansinė parama turėtų ir toliau būti teikiama išimties tvarka, nedarant poveikio iš branduolinės saugos teisės aktų, būtent Tarybos direktyvos 2009/71/Euratomas³, ir atliekų tvarkymo teisės aktų, būtent Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas⁴, kylantiems principams ir tikslams. Galutinė atsakomybė už saugų panaudoto branduolinio kuro ir susidariusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir toliau tenka valstybėms narėms pagal Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas 4 straipsnio 1 dalį ir 7 straipsnio 1 dalį;
- (4) pagal Protokolą dėl Bulgarijos Respublikos ir Rumunijos priėmimo į Europos Sąjungą sąlygų ir tvarkos⁵ Bulgarija įsipareigojo iki 2002 m. gruodžio 31 d. galutinai sustabdyti Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokus, o iki 2006 m. gruodžio 31 d. – 3 bei 4 blokus, ir vėliau nutraukti tų blokų eksploatavimą. Dėl eksploatavimo nutraukimo Bulgarijai teko didelė finansinė našta, susijusi su tiesioginėmis ir netiesioginėmis išlaidomis. Laikydamosi savo įpareigojimų Bulgarija iki nustatytų terminų uždarė visus atitinkamus blokus;

³ 2009 m. birželio 25 d. Tarybos direktyva 2009/71/Euratomas, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema (OL L 172, 2009 7 2, p. 18).

⁴ 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011 8 2, p. 48).

⁵ OL L 157, 2005 6 21, p. 29.

- (5) pagal prie 2003 m. Stojimo akto pridėtą protokolą Nr. 9 dėl Bohunicės V1 atominės elektrinės Slovakijoje 1 ir 2 blokų⁶ Slovakija įsipareigojo iki 2006 m. gruodžio 31 d. galutinai sustabdyti Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 bloką, o iki 2008 m. gruodžio 31 d. – 2 bloką, ir vėliau nutraukti tų blokų eksploatavimą. Dėl eksploatavimo nutraukimo Slovakijai teko didelė finansinė našta, susijusi su tiesioginėmis ir netiesioginėmis išlaidomis. Laikydamosi savo įpareigojimų Slovakija iki nustatytų terminų uždarė visus atitinkamus blokus;
- (6) laikydamosi savo įsipareigojimų pagal Stojimo sutartį Bulgarija ir Slovakija su Sąjungos parama padarė didelę pažangą siekdamos nutraukti Kozlodujaus ir Bohunicės V1 branduolinių elektrinių eksploatavimą. Kad būtų saugiai pasiekta galutinė būklė nutraukus eksploatavimą, reikalingi tolesni darbai. Remiantis dabartiniais eksploatavimo nutraukimo planais baigti eksploatavimo nutraukimo darbus Kozlodujaus branduolinėje elektrinėje numatyta iki 2030 m. pabaigos, o Bohunicės V1 branduolinėje elektrinėje – ne vėliau kaip 2025 m.;
- (7) Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC) buvo įsteigtas Euratomo sutarties 8 straipsniu. Taikant tą straipsnį 1960–1962 m. buvo pasirašyti Bendrijos ir Vokietijos, Belgijos, Italijos ir Nyderlandų susitarimai dėl objektų vietų. Dviem pastaraisiais atvejais nacionaliniai branduoliniai objektai buvo perleisti Bendrijai. Šiose keturiose objektų vietose buvo sukurta branduoliniams tyrimams skirta infrastruktūra, įskaitant naujus įrenginius. Kai kurie iš šių įrenginių vis dar naudojami, kiti uždaryti – kai kurie jau daugiau nei prieš 20 metų, ir iš esmės yra pasenę;

⁶ OL L 236, 2003 9 23, p. 954.

- (8) remdamasis Euratomo sutarties 8 straipsniu ir Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas²⁴ 7 straipsniu JRC turėtų vykdyti anksčiau priimtus branduolinius įsipareigojimus ir nutraukti savo branduolinių įrenginių eksploatavimą vadovaujantis atitinkamais nacionalinės teisės aktais. Taigi 1999 m. paskelbus komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai⁷ pradėta įgyvendinti JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa, ir nuo tada Komisija reguliariai teikia naujausią informaciją apie programos pažangą⁸;
- (9) Europos Komisija nustatė, kad geriausias būdas įvykdyti reikalavimus pagal Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas 5 straipsnio 1 dalies f punktą ir 7 straipsnį – įgyvendinti strategiją, pagal kurią būtų derinama eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo veikla, kartu inicijuojant JRC ir valstybių narių, kuriose yra objektai, diskusijas dėl galimo eksploatavimo nutraukimo ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įsipareigojimų perdavimo Komisijos ir valstybių narių, kuriose yra objektai, tarpusavio susitarimų atveju. JRC turėtų numatyti ir išlaikyti pakankamus išteklius, kad galėtų vykdyti savo įsipareigojimus, susijusius su eksploatavimo nutraukimu ir panaudoto branduolinio kuro bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sauga;

⁷ „Anksčiau priimti įsipareigojimai, susiję su JRC branduoline veikla pagal Euratomo sutartį. Pasenusių branduolinių įrenginių eksploatacijos nutraukimas ir atliekų tvarkymas“, KOM(1999)114 galutinis.

⁸ Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Branduolinių įrenginių išmontavimas ir atliekų tvarkymas. Branduolinė atsakomybė, kylanti iš Jungtinio tyrimų centro veiklos (JTC), vykdomos pagal Euratomo sutartį“. SEK(2004)621 galutinis. Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Branduolinių įrenginių eksploatacijos nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas. Prievolių, kylančių iš branduolinės technologijos darbų, pagal Euratomo sutartį atliktų Jungtiniame mokslinių tyrimų centre, administravimas“, KOM(2008) 903 galutinis. Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui „Branduolinių įrenginių eksploatacijos nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas. Prievolių, kylančių iš branduolinės technologijos darbų, pagal Euratomo sutartį atliktų Jungtiniame mokslinių tyrimų centre, administravimas“, COM(2013) 734 final.

- (10) šiuo reglamentu atsižvelgiama į 2021 m. sausio 1 d.–2027 m. gruodžio 31 d. daugiamečės finansinės programos laikotarpiui nustatytus poreikius ir nustatomas Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų Bulgarijoje (Kozlodujaus programa) ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų Slovakijoje (Bohunicės programa) eksploatavimo nutraukimo pagalbos programų, taip pat Komisijos JRC priklausančių branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo ir panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo keturiose vietose – JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose – (JRC branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa) finansinis paketas, kuris metinės biudžeto sudarymo procedūros metu Europos Parlamentui ir Tarybai turi būti svarbiausias orientacinis dydis, kaip tai suprantama 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo⁹ 17 punkte;
- (11) šiai programai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 (toliau – Finansinis reglamentas). Finansiniame reglamente nustatytos Sąjungos biudžeto vykdymo taisyklės, įskaitant taisykles, susijusias su dotacijomis, apdovanojimais, viešaisiais pirkimais, netiesioginiu valdymu, finansinėmis priemonėmis, biudžeto garantijomis, finansine parama ir apmokėjimu išorės ekspertams.

⁹ 2013 m. gruodžio 2 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo (OL C 373, 2013 12 20, p. 1).

(12) pagal Finansinį reglamentą, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013¹⁰, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2988/95¹¹, Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96¹² ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939¹³ Sąjungos finansiniai interesai turi būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis, įskaitant priemones, susijusias su pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencija, nustatymu, ištaisymu ir tyrimu, prarastų, neteisingai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimu ir, kai tinkama, administracinių nuobaudų skyrimu. Visų pirma, vadovaujantis Reglamentu (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ir Reglamentu (Euratomas, EB) Nr. 2185/96, Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti administracinius tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimus vietoje, siekdama nustatyti, ar nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veiklos atvejų. Pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra turi įgaliojimus tirti Sąjungos finansiniams interesams kenkiančias nusikalstamas veikas, kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/1371¹⁴, ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už jas. Pagal Finansinį reglamentą bet kuris asmuo arba subjektas, gaunantis Sąjungos lėšas, turi visapusiškai bendradarbiauti Sąjungos interesų apsaugos klausimu, suteikti būtinas teises ir prieigą Komisijai, OLAF, Audito Rūmams ir, kiek tai susiję su tvirtesniame bendradarbiavime pagal Reglamentą (ES) 2017/1939 dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, Europos prokuratūrai, ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, dalyvaujančios naudojant Sąjungos lėšas, suteiktų lygiavertes teises;

¹⁰ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

¹¹ 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos (OL L 312, 1995 12 23, p. 1).

¹² 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

¹³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

¹⁴ 2017 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/1371 dėl kovos su Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiu sukčiavimu baudžiamosios teisės priemonėmis (OL L 198, 2017 7 28, p. 29).

- (13) šis reglamentas neturi įtakos jokių būsimų valstybės pagalbos procedūrų, kurių gali būti imtasi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, rezultatams;
- (14) Programai skirtų asignavimų suma, taip pat programavimo laikotarpis ir lėšų paskirstymas veiksmams gali būti peržiūrėtas remiantis tarpinio vertinimo ir galutinio vertinimo ataskaitų rezultatais. Papildomas biudžeto lankstumas gali būti pasiektas perskirstant lėšas veiksmams, kur ir kai reikia, pirmenybę teikiant veiklai, kuria padedama spręsti Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų Bulgarijoje ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų Slovakijoje eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos uždavinius, nedarant poveikio kitiems pagal šį reglamentą vykdomiems veiksmams ir laikantis Finansinio reglamento;
- (15) programa taip pat turėtų būti susijusi su žinių kaupimu ir dalijimusi vykdant šią programą įgyta patirtimi eksploatavimo nutraukimo proceso klausimais, skleidžiant šias žinias ir patirtį Sąjungoje; tai turėtų būti daroma koordinuojant ir užtikrinant sinergiją su kita atitinkama Sąjungos eksploatavimo nutraukimo veiklos Lietuvoje programa; tokiomis priemonėmis sukuriama didžiausia Sąjungos pridėtinė vertė ir prisidedama prie darbuotojų ir plačiosios visuomenės saugos bei aplinkos apsaugos. Bendradarbiavimo aprėptis, tvarka ir ekonominiai aspektai turėtų būti išsamiai išdėstyti daugiametėje darbo programoje ir taip pat galėtų būti reglamentuojami valstybių narių ir (arba) Komisijos susitarimuose;

- (15a) JRC turėtų sudaryti palankesnes sąlygas koordinuotai skleisti žinias tarp įvairių Sąjungos suinteresuotųjų subjektų (pvz., atliekant rinkos analizę, peržiūras ir žinių poreikių ES vertinimą, nustatant galimas bendradarbiavimo kryptis, suinteresuotuosius subjektus ir sritis, kuriose įgyvendinant programą sukurtos žinios suteiktų didžiausią pridėtinę vertę, plėtojant keitimosi žiniomis formatus). Sukurtų žinių sklaidą turėtų finansuoti JRC. Bet kuri valstybė narė gali inicijuoti ryšių plėtojamą ir mainus žinių sklaidos tikslais;
- (16) branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas, kuriems taikomas šis reglamentas, turėtų būti vykdomi remiantis geriausiomis turimomis techninėmis žiniomis ir tinkamai atsižvelgiant į įrenginių, kurių eksploatavimas turi būti nutrauktas, pobūdį ir technologines specifikacijas, kad būtų užtikrinta sauga ir didžiausias įmanomas efektyvumas, taip atsižvelgiant į geriausios tarptautinės praktikos pavyzdžius;
- (17) veiksmingą eksploatavimo nutraukimo proceso raidos stebėseną ir kontrolę turėtų užtikrinti Bulgarija, Slovakija ir Komisija, kad būtų garantuota didžiausia pagal šį reglamentą skiriamo finansavimo pridėtinė vertė Sąjungai, nors galutinė atsakomybė už eksploatavimo nutraukimą tenka abiem atitinkamoms valstybėms narėms. Tai apima veiksmingą veiklos rezultatų vertinimą ir prireikus taisomųjų priemonių taikymą. Šiuo tikslu turėtų būti įsteigtas stebėsenos ir informavimo funkcijas atliekantis komitetas, kuriam bendrai pirmininkautų po vieną Komisijos ir atitinkamos valstybės narės atstovą. Be to, JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programai padeda Komisijos paskirta nepriklausomų valstybių narių ekspertų grupė;
- (18) remiantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 ir 23 punktais, ši programa turėtų būti vertinama remiantis informacija, surinkta taikant konkrečius stebėsenos reikalavimus, kartu vengiant administracinės naštos, tenkančios visų pirma valstybėms narėms, ir pernelyg didelio reguliavimo. Šie reikalavimai, kai tinkama, turėtų apimti išmatuojamus rodiklius, kuriais remiantis būtų vertinamas programos poveikis vietoje.

- (19) Kozlodujaus ir Bohunicės programų veiksmai turėtų būti nustatomi laikantis ribų, nustatytų pagal Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013 Bulgarijos ir Slovakijos pateiktuose eksploataavimo nutraukimo planuose. Tuose planuose apibrėžta šių programų aprėptis, galutinė būklė nutraukus eksploatavimą ir nurodytos pabaigos datos; į juos įtraukti eksploataavimo nutraukimo darbai, su jais susijęs tvarkaraštis, išlaidos ir reikalingi žmogiškieji ištekliai;
- (20) veiksmai pagal Kozlodujaus ir Bohunicės programas turėtų būti vykdomi Sąjungai ir atitinkamai Bulgarijai ir Slovakijai kartu dedant finansavimo pastangas, laikantis bendro finansavimo tvarkos, nustatytos pagal ankstesnes programas;
- (21) Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013¹⁵ turėtų būti panaikintas;
- (22) buvo tinkamai atsižvelgta į Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 22/2016 „Nuo 2011 m. Lietuvoje, Bulgarijoje ir Slovakijoje įgyvendinant ES branduolinių reaktorių eksploataavimo nutraukimo pagalbos programas padaryta tam tikros pažangos, tačiau dar laukia itin svarbūs neišspręsti uždaviniai“;
- (23) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento 3 straipsnio įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁶;

¹⁵ 2013 m. gruodžio 13 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013 dėl Sąjungos paramos Bulgarijos ir Slovakijos branduolinių reaktorių eksploataavimo nutraukimo pagalbos programoms, kuriuo panaikinami reglamentai (Euratomas) Nr. 549/2007 ir (Euratomas) Nr. 647/2010 (OL L 346, 2013 12 20, p. 1).

¹⁶ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

(24) šiam reglamentui taikomos Europos Parlamento ir Tarybos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį priimtos horizontaliosios finansinės taisyklės. Šios taisyklės nustatytos Finansiniame reglamente ir jomis visų pirma nustatoma biudžeto sudarymo ir vykdymo pasitelkiant dotacijas, viešuosius pirkimus, apdovanojimus ir netiesioginį vykdymą tvarka ir numatoma finansų pareigūnų atsakomybės kontrolė. [Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 322 straipsnį priimtos taisyklės taip pat yra susijusios su Sąjungos biudžeto apsauga esant bendrų teisinės valstybės principo taikymo valstybėse narėse trūkumų, nes teisinės valstybės principo laikymasis yra būtina išankstinė patikimo finansų valdymo ir veiksmingo Sąjungos finansavimo sąlyga;]

(25) *(išbraukta)*

(26) finansavimo būdai ir įgyvendinimo metodai pagal šį reglamentą turėtų būti pasirenkami pagal tai, ar jais galima pasiekti konkrečius veiksmų tikslus ir rezultatus, atsižvelgiant visų pirma į kontrolės sąnaudas, administracinę naštą ir numatomą reikalavimų nesilaikymo riziką. Todėl, be kita ko, turėtų būti apsvarstyta galimybė naudoti fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir vieneto įkainius, taip pat su išlaidomis nesusijusį finansavimą, kaip nurodyta Finansinio reglamento 125 straipsnio 1 dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma specialioji branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo finansavimo programa (toliau – programa) laikotarpiui nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d., kurioje pagrindinis dėmesys skiriamas aktualiems poreikiams. Ja remiami šie veiksmai:

- a) saugus Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 blokų Bulgarijoje (Kozlodujaus programa) ir Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų Slovakijoje (Bohunicės programa) eksploatavimo nutraukimas, įskaitant radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į atitinkamame eksploatavimo nutraukimo plane nustatytus poreikius, ir
- b) pačios Komisijos branduolinių įrenginių eksploatavimo nutraukimo proceso ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo Jungtinio tyrimų centro (JRC) objektų vietose, atitinkamai JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose (JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa) įgyvendinimas.

Jame nustatomi programos tikslai, 2021–2027 m. biudžetas, Sąjungos finansavimo formos ir tokio finansavimo teikimo taisyklės.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) eksploataavimo nutraukimas – administracinės ir techninės priemonės pagal nacionalinę teisę, kuriomis sudaromos sąlygos nutraukti visą branduolinės energetikos objekto reguliuojamąją kontrolę ar jos dalį ir kuriomis siekiama užtikrinti ilgalaikę visuomenės ir aplinkos apsaugą, be kita ko, mažinant likusiųjų radionuklidų kiekį medžiagose ir objekto aikštelėje;
- 2) eksploataavimo nutraukimo planas – dokumentas, kuriame pateikiama išsami siūlomo eksploataavimo nutraukimo informacija, apimanti šiuos dalykus: pasirinktą eksploataavimo nutraukimo strategiją; eksploataavimo nutraukimo darbų tvarkaraštį, pobūdį ir eiliškumą; taikomą atliekų tvarkymo strategiją, įskaitant nekontroliavimą; siūlomos galutinės būklės aprašą; eksploataavimo nutraukimo atliekų saugojimo ir šalinimo aprašą; eksploataavimo nutraukimo laikotarpį; eksploataavimo nutraukimo užbaigimo išlaidų sąmatą ir tikslus, tikėtinus rezultatus, tarpines reikšmes, atliktinų darbų datas, taip pat atitinkamus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, įskaitant, kai tinkama, sukurta verte grindžiamus rodiklius. Planą rengia branduolinės energetikos objekto licencijos turėtojas ir į jį atsižvelgiama rengiant programos daugiametes darbo programas;
- 3) Bohunicės programa – programos dalis, susijusi su Bohunicės V1 branduolinės elektrinės Jaslovske Bohunicėje (Slovakija) 1 ir 2 reaktorių blokų eksploataavimo nutraukimu;
- 4) Kozlodujaus programa – programos dalis, susijusi su Kozlodujaus branduolinės elektrinės Kozlodujuje (Bulgarija) 1, 2, 3 ir 4 reaktorių blokų eksploataavimo nutraukimu;

- 5) JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa – programos dalis, susijusi su pačios Komisijos branduolinių įrenginių Jungtinio tyrimų centro (JRC) objektų vietose, atitinkamai JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrūhės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose, eksploataavimo nutraukimu ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymu.

3 straipsnis

Programos tikslai

1. Bendrasis programos tikslas – vadovaujantis nustatytais poreikiais finansuoti branduolinės energetikos objektų eksploataavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą.
2. Remiantis dabartiniais 2021–2027 m. laikotarpio poreikiais, programa visų pirma siekiama:
 - a) padėti Bulgarijai ir Slovakijai įgyvendinti Kozlodujaus eksploataavimo nutraukimo programą ir Bohunicės eksploataavimo nutraukimo programą, įskaitant radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir saugojimą, atsižvelgiant į atitinkamame eksploataavimo nutraukimo plane nustatytus poreikius, ypatingą dėmesį skiriant su tuo susijusių saugos uždavinių sprendimui; ir
 - b) remti JRC eksploataavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo programą;tuo pat metu programa kaupiamos žinios apie branduolinės energetikos objektų eksploataavimo nutraukimo procesą ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, įgyjamos vykdant eksploataavimo nutraukimo veiklą.
3. Konkretūs programos tikslai yra šie:
 - a) vykdyti į atitinkamus eksploataavimo nutraukimo planus įtrauktą veiklą, išmontuoti ir deaktyvuoti Kozlodujaus ir Bohunicės reaktorius, įskaitant susijusias sistemas, struktūras ir komponentus, pagalbinius pastatus ir saugų radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, atsižvelgiant į atitinkamuose eksploataavimo nutraukimo planuose nustatytus poreikius ir paramą žmogiškiesiems ištekliams, ir siekti, kad būtų nutraukta jų reguliuojamoji kontrolė;

- b) remti eksploataavimo nutraukimo planą ir pagal valstybės narės, kurioje yra objektas, nacionalinę teisę vykdyti veiklą, susijusią su pačios Komisijos branduolinių įrenginių išmontavimu ir deaktyvavimu Jungtinio tyrimų centro (JRC) objektų vietose, saugiu susijusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymu, ir, kai tikslinga, pasirengti neprivalomam susijusių branduolinių įsipareigojimų perdavimui iš Jungtinio tyrimų centro valstybėms narėms, kuriose yra objektai. Toks perdavimas nėra privalomai nustatomas jokiai valstybei narei, kurioje yra objektas, ir jis reglamentuojamas abipusiu dvišaliu Komisijos ir valstybių narių, kuriose yra objektai, susitarimu. Į šį abipusį dvišalį susitarimą įtraukiama tai, kad visas pačios Komisijos branduolinių įrenginių, esančių Jungtinio tyrimų centro (JRC) objektų vietose, eksploataavimo nutraukimo ir susijusių radioaktyviųjų atliekų saugojimo išlaidas padengia Sąjunga, ir toks susitarimas turi visiškai atitikti Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas¹⁷;
- c) kad JRC plėtotų Sąjungos suinteresuotųjų subjektų tarpusavio ryšius ir mainus branduolinės energetikos objektų eksploataavimo nutraukimo srityje, siekiant užtikrinti žinių sklaidą ir dalijimąsi patirtimi visose aktualiose srityse, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų ir inovacijų, reglamentavimo, mokymo, ir plėtoti potencialią Sąjungos sinergiją.
4. Išsamus konkrečių tikslų aprašas pateikiamas I, II ir III prieduose. Komisija, remdamasi 10 straipsnyje nurodyto vertinimo rezultatais ir laikydamasi 12 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais keičiamas I arba II priedas.

¹⁷ 2011 m. liepos 19 d. Tarybos direktyva 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema (OL L 199, 2011 8 2, p. 48–56).

4 straipsnis

Biudžetas

1. Laikotarpiu nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2027 m. gruodžio 31 d. priemonės veiklos įgyvendinimo finansinis paketas yra 466 000 000 EUR einamosiomis kainomis.
2. Pirmoje dalyje nurodyta suma skirstoma į šias išlaidų kategorijas:
 - a) 63 000 000 EUR skiriama veiksams pagal Kozlodujaus programą;
 - b) 55 000 000 EUR – veiksams pagal Bohunicės programą;
 - c) 348 000 000 EUR – veiksams pagal JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama 3 straipsnio 3 dalies c punkte nustatyto konkretaus tikslo.
3. Biudžeto lankstumas gali būti pasiektas perskirstant lėšas programos veiksams, atlikus 10 straipsnyje nurodytus vertinimus ir laikantis Finansinio reglamento, pirmenybę teikiant veiklai, kuria padedama spręsti eksploataavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos uždavinius.
4. 1 dalyje nurodyta suma gali būti panaudota padengti išlaidoms, susijusioms su veikla, įtraukta į atitinkamus programos įgyvendinimui skirtus eksploataavimo nutraukimo planus, pavyzdžiui, parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, įskaitant organizacijų informacinių technologijų sistemas.
5. Biudžetiniai įsipareigojimai dėl veiksmų, trunkančių daugiau kaip vienus finansinius metus, gali būti suskaidyti į kelerius metus mokamas metines dalis.

4a straipsnis

Žinių sklaida

1. Įgyvendinant programą sukauptos žinios skleidžiamos Sąjungos lygmeniu.
2. 1 dalyje nurodytos veiklos įgyvendinimo veiksmai finansuojami pagal JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programą. Žinių sisteminimą ir sklaidimą valstybėms narėms koordinuoja JRC.
3. Žinių sklaidos procesas įtraukiamas į 8 straipsnyje nurodytą darbo programą ir joje apibrėžiamas.

5 straipsnis

Sąjungos finansavimo įgyvendinimas ir jo formos

1. Programa įgyvendinama taikant tiesioginio valdymo principą, laikantis Finansinio reglamento, arba kartu su Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytomis įstaigomis, taikant netiesioginio valdymo principą.
2. Pagal programą gali būti teikiamas bet kurios Finansiniame reglamente nustatytos formos finansavimas.

6 straipsnis

Tinkami finansuoti veiksmai

Tinkami finansuoti yra tik tie veiksmai, kuriais įgyvendinami 3 straipsnyje nurodyti ir I, II ir III prieduose aprašyti tikslai.

7 straipsnis
Bendro finansavimo normos

Nedarant poveikio Finansinio reglamento 190 straipsnio 1 daliai, 4 straipsnyje nurodytu laikotarpiu taikoma didžiausia Sąjungos bendro finansavimo norma Kozlodujaus programai yra ne didesnė kaip 50 %, Bohunicės programai – ne didesnė kaip 50 %. Likusį bendrą finansavimą skiria atitinkamai Bulgarija ir Slovakija. Žinių sklaidai būtina veiklą, kaip nurodyta 4a straipsnyje, 100 % finansuos Sąjunga.

8 straipsnis
Darbo programos

1. Bohunicės programa ir Kozlodujaus programa įgyvendinamos pagal daugiametes darbo programas, vadovaujantis Finansinio reglamento 110 straipsniu.
 - 1a. Daugiametė darbo programa tvirtinama vadovaujantis 12 straipsnio 2 dalyje nurodyta procedūra.
2. JRC eksploataavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programa įgyvendinama pagal daugiametes darbo programas, vadovaujantis Komisijos sprendimo 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo 4 straipsnyje išdėstyta procedūra.
 - 2a. 1 ir 2 dalyse nurodytose daugiametėse darbo programose atsižvelgiama į eksploataavimo nutraukimo planus, kuriais grindžiamas programų stebėjimas ir vertinimas.
3. 1 ir 2 dalyse nurodytose daugiametėse darbo programose nurodoma esama padėtis, tikslai, tikėtini rezultatai, susiję veiklos rezultatų rodikliai ir lėšų panaudojimo tvarkaraštis, taip pat išsamiai apibrėžiamos žinių sklaidos sąlygos.

9 straipsnis
Stebėseną ir ataskaitų teikimas

1. Rodikliai, kuriais grindžiamos programos įgyvendinimo pažangos, padarytos siekiant 3 straipsnyje nustatytų tikslų, ataskaitos, pateikti IV priede.
2. Atsiskaitymo už veiklos rezultatus sistema užtikrinama, kad programos įgyvendinimo ir rezultatų stebėsenos duomenys būtų renkami veiksmingai, efektyviai ir laiku. Tuo tikslu Sąjungos lėšų gavėjams ir, kai tinkama, valstybėms narėms nustatomi ataskaitų teikimo reikalavimai, proporcingi bendroms išlaidoms ir susijusiai programos rizikai.
3. Kiekvienų metų pabaigoje Komisija parengia ankstesniais metais atlikto darbo įgyvendinimo pažangos ataskaitą, kurioje nurodoma ir veiksmų, vykdomų po kvietimų teikti pasiūlymus, dalis, ir tą ataskaitą pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

10 straipsnis
Vertinimas

1. Vertinimai atliekami laiku, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
2. Tarpinis programos vertinimas atliekamas, kai yra pakankamai informacijos apie programos įgyvendinimą, bet praėjus ne daugiau kaip ketveriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pradžios. Atliekant tarpinį vertinimą taip pat nagrinėjamos galimybės keisti 8 straipsnyje nurodytą daugiametę darbo programą.
3. Baigus įgyvendinti programą, bet praėjus ne daugiau kaip penkeriems metams po 1 straipsnyje nurodyto laikotarpio pabaigos, Komisija atlieka galutinį programos vertinimą.
4. Komisija vertinimo išvadas ir savo pastabas pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai.

11 straipsnis

Auditai

Bendras užtikrinimas pagal Finansinio reglamento 127 straipsnį grindžiamas asmenų ar subjektų, tarp jų ir Sąjungos institucijų ar įstaigų neįgaliotų asmenų ar subjektų, vykdomo Sąjungos ir nacionalinio įnašų naudojimo auditais.

12 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

13 straipsnis

Informavimas, komunikacija ir viešinimas

1. Sąjungos lėšų gavėjai nurodo Sąjungos lėšų kilmę ir užtikrina jų matomumą (visų pirma viešindami veiksmus ir jų rezultatus) teikdami nuoseklią, veiksmingą ir proporcingą tikslią informaciją įvairiai auditorijai, įskaitant žiniasklaidą ir visuomenę.
2. Komisija vykdo su programa ir jos veiksmiais bei rezultatais susijusius informavimo ir komunikacijos veiksmus. Programai skirtais finansiniais ištekliais taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politikos prioritetus, susijusius su 3 straipsnyje nurodytais tikslais.

14 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (Euratomas) Nr. 1368/2013 panaikinamas.

15 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šiuo reglamentu nedaroma poveikio pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013 pradėtų veiksmų tęsimui ar jų keitimui, ir tas reglamentas toliau taikomas tiems veiksams tol, kol jie užbaigiami.
2. Programos finansinio paketo lėšomis taip pat gali būti finansuojamos techninės ir administracinės paramos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo priemonių, patvirtintų pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1368/2013, prie Kozlodujaus ir Bohunicės programų.
3. Prireikus asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2027 m., siekiant padengti šio reglamento 4 straipsnio 3 dalyje numatytas išlaidas, kad būtų galima valdyti iki 2027 m. gruodžio 31 d. nebaigtus vykdyti veiksmus.

16 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas

1. Kozlodujaus programos pagrindinis bendrasis tikslas – padėti Bulgarijai spręsti saugos uždavinius nutraukiant Kozlodujaus branduolinės elektrinės 1–4 bloką eksploatavimą. Pagrindiniai saugos uždaviniai, kuriuos siekiama spręsti vykdant programas:
 - a) reaktorių pastatų ir sudedamųjų dalių išmontavimas ir deaktivavimas pagal eksploataavimo nutraukimo planus; pažanga vertintina pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - b) saugos eksploataavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas pagal nustatytus atitinkamo eksploataavimo nutraukimo plano poreikius, saugos aktyvuotų medžiagų ir išmontavimo medžiagų tvarkymas, įskaitant jų deaktivavimą iki jų perdavimo tarpiniam saugojimui arba šalinimui (priklausomai nuo atliekų kategorijos), prireikus atliekų ir medžiagų tvarkymo infrastruktūros užbaigimas. Šis tikslas įgyvendintinas pagal eksploataavimo nutraukimo planą ir reikiamą radioaktyviųjų atliekų tvarkymo tvarką; pažanga vertintina pagal perduotų medžiagų, kurių reguliuojamoji kontrolė nutraukta, ir perduotų saugiai saugoti arba šalinti atliekų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - c) tolesnis radiacinių pavojų mažinimas; šis tikslas vertintinas pagal darbų ir objekto saugos vertinimą, nustatant būdus, kuriais gali įvykti apšvitos atvejai, ir įvertinant galimų apšvitos atvejų tikimybę bei tokios apšvitos stiprumą. Pagal Kozlodujaus programą numatoma, kad nė vėliau kaip 2030 m. reguliuojamoji objektų kontrolė bus nutraukta pasiekus atitinkamą lygį, kai reguliuojamoji kontrolė nevykdoma.
2. Pagrindinį bendrąjį programos tikslą papildo siekis didinti įgyvendinant programą sukuriama ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukauptomis žiniomis apie eksploataavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis ES valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal programą turi būti įgyvendinti šie veiksmai:

- a) plėtojami ES suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų, komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- b) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį, technologinius uždavinius ir eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą ES sinergiją.

Tokios veiklos Sąjungos teikiamo finansavimo norma gali būti 100 %.

Pažanga vertintina pagal sukurtų žinių produktų skaičių.

- 3. Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną ir jo paruošimas neįtraukiami į finansinį paketą, kaip apibrėžta šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje.

1. Bohunicės programos pagrindinis bendrasis tikslas – padėti Slovakijai spręsti saugos uždavinius nutraukiant Bohunicės V1 branduolinės elektrinės 1 ir 2 blokų eksploatavimą. Pagrindiniai saugos uždaviniai, kuriuos siekiama spręsti vykdant programas:
 - a) reaktorių pastatų ir sudedamųjų dalių išmontavimas ir deaktyvavimas pagal eksploatavimo nutraukimo planus; pažanga vertintina pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - b) saugos eksploatavimo nutraukimo valdymas ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymas pagal nustatytus atitinkamo eksploatavimo nutraukimo plano poreikius, saugus aktyvuotų medžiagų ir išmontavimo medžiagų tvarkymas, įskaitant jų deaktyvavimą iki jų perdavimo tarpiniam saugojimui arba šalinimui (priklausomai nuo atliekų kategorijos), įskaitant prireikus atliekų ir medžiagų tvarkymo infrastruktūros užbaigimą. Šis tikslas įgyvendintinas pagal eksploatavimo nutraukimo planą ir reikiamą radioaktyviųjų atliekų tvarkymo tvarką; pažanga vertintina pagal perduotų medžiagų, kurių reguliuojamoji kontrolė nutraukta, ir perduotų saugiai saugoti arba šalinti atliekų kiekį ir rūšį, taip pat pagal sukurtą vertę;
 - c) tolesnis radiacinių pavojų mažinimas; šis tikslas vertintinas pagal darbų ir objekto saugos vertinimą, nustatant būdus, kuriais gali įvykti apšvitos atvejai, ir įvertinant galimų apšvitos atvejų tikimybę bei tokios apšvitos stiprumą. Pagal Bohunicės programą numatoma, kad ne vėliau kaip 2025 m. reguliuojamoji objektų kontrolė bus nutraukta pasiekus atitinkamą lygį, kai reguliuojamoji kontrolė nevykdoma.
2. Pagrindinį bendrąjį programų tikslą papildoma siekis didinti įgyvendinant programą sukuriama ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukauptomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis ES valstybėmis narėmis. 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal programą turi būti įgyvendinti šie veiksmai:
 - a) plėtojami ES suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų, komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;

- b) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį, technologinius uždavinius ir eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą ES sinergiją.

Tokios veiklos Sąjungos teikiamo finansavimo norma gali būti 100 %.

Pažanga vertintina pagal sukurtų žinių produktų skaičių.

3. Panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną ir jo paruošimas neįtraukiami į finansinį paketą, nurodytą šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje.

1. Pagrindinis JRC eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo programos bendrasis tikslas – siekti nutraukti keturių Komisijos JRC įrenginių keturiuose objektų vietose – JRC Gelio (Belgija), JRC Karlsrühės (Vokietija), JRC Ispros (Italija) ir JRC Peteno (Nyderlandai) padaliniuose – įrenginių eksploatavimą ir saugiai tvarkyti panaudotą branduolinį kurą, branduolines medžiagas ir radioaktyvias atliekas. Pagrindinį bendrąjį programos tikslą papildo siekis didinti įgyvendinant programą sukuriama ES pridėtinę vertę, (ją įgyvendinant) sukauptomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis ES valstybėmis narėmis Vykdam 2021–2027 m. pagal programą finansuojamą veiklą turi būti pasiekti toliau nurodyti rezultatai.

1.1. Visose objektų vietose:

- (a) saugiai tvarkomos radioaktyviosios atliekos, branduolinės medžiagos ir panaudotas branduolinis kuras;
- (b) išnagrinėtos ir plėtojamos eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo įsipareigojimų perdavimo valstybei narei, kurioje yra objektas, galimybes, remiantis su Komisija sudarytu dvišaliu abipusiu susitarimu;
- (c) plėtojami ES suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų, komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- (d) dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį, technologinius uždavinius ir eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą ES sinergiją.

1.2. JRC Ispros padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Italijos institucijų leidimų išdavimo) pagal nacionalinę teisę:

- (a) likusių atliekų surinkimas, tvarkymas ir saugus saugojimas;
- (b) branduolinių medžiagų ir panaudoto branduolinio kuro surinkimas, tvarkymas ir saugus saugojimas;
- (c) uždaromų įrenginių eksploatavimo nutraukimas.

JRC Karlsruhės padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Vokietijos institucijų leidimų išdavimo) pagal nacionalinę teisę:

- (d) pasenusios įrangos eksploatavimo nutraukimas;
- (e) radioaktyviųjų atliekų, branduolinių medžiagų ir panaudoto branduolinio kuro sukaupto kiekio kuo didesnis sumažinimas;
- (f) uždaromų įrenginių eksploatavimo nutraukimas ir susijusių radioaktyviųjų atliekų saugojimas;
- (g) pastatų dalių eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai.

1.3. JRC Peteno padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Nyderlandų institucijų leidimų išdavimo) pagal nacionalinę teisę:

- a) radioaktyviųjų atliekų, branduolinių medžiagų ir panaudoto branduolinio kuro sukaupto kiekio kuo didesnis sumažinimas;
- a1) likusių radioaktyviųjų atliekų surinkimas, tvarkymas ir saugus saugojimas;
- b) stipriasraučio reaktoriaus eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai;
- b1) stipriasraučio reaktoriaus įrenginių eksploatavimo nutraukimas ir saugus susijusių radioaktyviųjų atliekų tvarkymas.

1.4. JRC Gelio padalinyje (priklausomai nuo už saugą atsakingų Belgijos institucijų leidimų išdavimo) pagal nacionalinę teisę:

- (a) pasenusios įrangos eksploatavimo nutraukimas;
- (b) radioaktyviųjų atliekų ir branduolinių medžiagų sukaupto kiekio kuo didesnis sumažinimas;
- (c) pastatų dalių eksploatavimo nutraukimo parengiamieji etapai.

Pažanga vertintina atitinkamai pagal perduotų saugiai saugoti arba šalinti medžiagų kiekį ir rūšį, pagal perduotos saugiai saugoti arba šalinti branduolinės medžiagos ir panaudoto branduolinio kuro kiekį ir rūšį ir pagal pašalintų medžiagų kiekį ir rūšį. Programos pažanga bendrai vertintina pagal tikėtinus rezultatus, tarpines reikšmes, atliktinų darbų datas, taip pat atitinkamus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, įskaitant atitinkamai sukurta vertę grindžiamus rodiklius.

2. Pagrindinį bendrąjį programos tikslą papildo siekis didinti įgyvendinant programą sukuriama ES pridėtinę vertę, sukauptomis žiniomis apie eksploatavimo nutraukimo procesą dalijantis su visomis ES valstybėmis narėmis 2021 m. prasidėsiančiu finansavimo laikotarpiu pagal programą turi būti įgyvendinti šie veiksmai:

- 2.1. plėtojami ES suinteresuotųjų subjektų (pvz., valstybių narių, saugos institucijų, komunalinių paslaugų įmonių ir eksploatavimo nutraukimo veiklos vykdytojų) tarpusavio ryšiai ir mainai;
- 2.2. dokumentuojamos tikslios žinios ir sudaromos sąlygos su jomis susipažinti daugiašaliu pagrindu perduodant žinias apie eksploatavimo nutraukimo ir atliekų tvarkymo valdymo klausimus, geriausią valdymo patirtį, technologinius uždavinius ir eksploatavimo nutraukimo procesus tiek veiklos, tiek organizaciniu lygmeniu, siekiant didinti galimą ES sinergiją.

Pažanga vertintina pagal sukurtų žinių produktų skaičių ir jų sklaidos mastą.

3. Kaip reikalaujama pagal Tarybos direktyvą 2011/70/Euratomas, į programos taikymo sritį įtraukiamas panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų šalinimas į giluminį kapinyną.

Rodikliai

- 1) Radioaktyviųjų atliekų tvarkymas:
 - a) perduotų saugiai saugoti arba šalinti medžiagų kiekis ir rūšis su metiniais tikslais pagal rūšį, laikantis programos tarpinių reikšmių.

- 2) Išmontavimas ir deaktyvavimas:
 - a) pašalintų medžiagų kiekis ir rūšis su metiniais tikslais pagal rūšį, laikantis programos tarpinių reikšmių.

